

Menziesia (Menziesie)

čeleď: Ericaceae

Rodové jméno bylo pojmenováno na počest anglického botanika jménem Archibald Menzies. Pochází ze severovýchodní Asie a Severní Ameriky. Roste v podobě opadavého keře. Povrch je štětinatě ochlupený, někdy i žláznatě. Listy jsou jednoduché, střídavé, krátce řapíkaté, celokrajné. Kvete obouphlavnými 4 (i 5)tičetným květy v koncových okoličnatých svazečcích, kalich je zploštělý, 4 - 5tilaločný, vytrvávající, koruna symetrická, zvonkovitá až baňkovitá, tyčinek má (5 -) 8 - 10ks. Plodem je kožovitá 4 - 5tichlopňová tobolka s drobnými čárkovitými semeny.

Je vápnostřežná. Vyhovuje ji polostín a úrodná půda. Růst je pomalý. Je potřeba ochrana proti pozdním mrazům. Dobře obrážejí, hustotu zvýšíme sříznutím.

Množí se semeny.

Menziesia ciliicalyx (Menziesie brvitá)

synonyma: Andromeda ciliicalyx

oblasti: Japonsko

Roste v Japonsku v podobě keře. Dorůstá výšky 0,3 - 0,6 (i 1)m. Větve jsou žlutozelené. Listy jsou vejčité až obvejčité, tmavězelené, na spodu šedozelené, na obou koncích zúžené, brvitě, krátce špičaté, dlouhé 2 - 6cm, okraj a centrální žebro štětinaté a řapíky jsou dlouhé 2 - 3mm. Kvete běžovitými až narůžovofialovělými květy v převislých koncových svazečcích, vlastní květ je baňkovitý až trubkovitý, dlouhý 1,3 - 1,7cm, okraj mírně žláznatý, 4 - 5ticípý, kalich zvlněný. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. *bicolor* - Japonsko; kališní lístky krátké, okrouhlé až eliptické
- var. *multiflora*/M. *multiflora* - výška 1m; kvete po 6 - 10ks, květ růžový až téměř bílý, převislý, stopky holé, kalich má 3úhlé cípy; pomalý růst
- var. *purpurea*/M. *lasiophylla* - Japonsko; listy z části dlouze ochlupené; květy růžovofialové, poupatá modrá, stopky z části nežláznatě ochlupené

Menziesia ferruginea (Menziesie rzivá)

synonyma: M. *ferruginea* subsp. *gabella*, M. *ferruginea* var. *gabella*, M. *gabella*

oblasti: Alberta, Aljaška, Britská Kolumbie, Idaho, Kalifornie, Montana, Oregon, Washington, Wyoming

Roste na západě Severní Ameriky v podobě vzpřímeného opadavého keře. Dorůstá výšky do 1 - 2,5m a šířky do 2m. Větve jsou v mládí jemně ochlupené nebo žláznaté. Borka se odlupuje v plátcích. Listy jsou střídavé, bledězelené, eliptické až obvejčité, rezavohnědě ochlupené, dlouhé 2 - 6cm, široké 0,3 - 2cm a na okraji žláznatě brvitě. Kvete bílými a růžovými květy po 2 - 5ti ks v mírně převislých svazečcích, květy baňkovité, okraj 4dílný, kališ má špičaté cípy a koruna má velikost 6 - 8mm. Plodem je vejčitá tobolka délky 5 - 8mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *ferruginea* - Aljaška až Kalifornie; obě strany listů, okraj kališních lístků a semeníky žláznaté
- subsp. *gabella* - Skalisté hory; kališní lístky a semeníky i se žláznatými chlupy

Menziesia pentandra (Menziesie pětimužná)

synonyma: *M. ferruginea* var. *globularis*

oblasti: Japonsko, Sachalin

Roste na Sachalinu, Kurilských ostrovech a v Japonsku v podobě vzpřímeného keře. Dorůstá výšky 0,3 - 1,5m. Větve jsou štíhlé, v mládí dlouze žláznatě ochlupené. Listy jsou soustředěné na koncích větví, mají délku 1,4 - 5cm, šířku 0,5 - 2,3cm, jsou eliptické až podlouhlé, na obou koncích zúžené, konec špičatý, okraj celokrajný, horní strana na okraji štětinatá, spodní světlejší, řídce na centrálním žebru štětinatá. Kvete po 1 - 5ti ks v okolících, květ je kulovitě baňkovitý, kalich 5 (i 4)tizubý, kališní lístky krátké, okrouhle 3úhlé, žláznatě brvité, koruna bleděčervená až zelenobílá, dlouhá 5 - 7mm, okraj 5ticípý a semeníky jsou hustě štětinaté. Plodem je kulovitě vejčitá řídce štětinatá tobolka délky 4mm.

Menziesia pilosa (Menziesie srstnatá)

synonyma: *Azalea pilosa*, *M. globularis*

oblasti: Georgia, Jižní Karolína, Maryland, Pennsylvania, Severní Karolína, Tennessee, Virginie, Západní Virginie

Roste na jihu USA v podobě vzpřímeného řídce větveného keře. Dorůstá výšky 1 - 2m. Větve jsou červenohnědé a řídce ochlupené. Listy jsou eliptické až obvejčité, dlouhé 1,5 - 5cm, špičaté, brvité, zelené, na podzim červené, přitiskle ochlupené, spodní strana namodralá, řídce ochlupená, centrální žebro šupinaté a řapíky jsou dlouhé 3mm. Kvete převislými zvonkovými až baňkovitými květy o délce 6 - 7mm, koruna je zelenavá až žlutobílá či oranžovorůžová, žláznatě ochlupená, má 1 - 2cm stopku a okraj je 4cípý. Plodem je vejčitá 6mm tobolka.

Menziesia purpurea (Menziesie purpurová)

synonyma: *M. multiflora* var. *purpurea*

oblasti: Japonsko

Roste v Japonsku v podobě keře. Dorůstá výšky 0,7 - 1,5 (i 2,5)m. Větve jsou hnědé a holé. Listy jsou vejčité až obvejčité, tupé nebo jemně špičaté, báze zúžená, délka 2,5 - 4cm, horní strana hřebíkatě ochlupená, spodní pouze na centrálním žebru a řapíky jsou dlouhé 3 - 5mm. Kvete po 4 - 8mi ks na loňských větvích, koruna je růžovofialová, trubkovitě zvonkovitá, dlouhá 1,2 - 1,6cm, kališní okraje dlouze vejčité, žláznatě brvité.

Další informace:

<http://botany.cz/cs/menziesia-ferruginea/>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Menziesie>

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=469>

<http://okrasne-kere.cz/listnate-dreviny/menziesia-j-n-sm-ericaceae/>